

Бугарски амбасадор у Норвешкој депонује семе из Садова у Глобални трезор семена

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 29.10.2022 Брой: 10/2022

Dana 12. oktobra 2022. godine, ambasadorica Bugarske u Norveškoj, Vera Šatilova, deponovala je u Globalnom svetskom trezoru za semena na Svalbardu u Norveškoj 1.186 akcesija iz 16 rodova i 33 biljne vrste, saopštava Ministarstvo spoljnih poslova Bugarske.

Semena, ukupno 678.498, obezbedio je Institut za biljne genetičke resurse "Konstantin Malkov" – Sadovo. Devedeset pet posto deponovanih akcesija je bugarskog porekla, a materijali su jedinstveni; uključuju lokalne populacije tvrde pšenice, kukuruza i ječma otporne na biotički i abiotički stres, kao i stare sorte pšenice koje su se široko koristile u prošlosti. Svoje mesto u trezoru za semena na Svalbardu našle su i stare sorte salate "Ira" i "Žuta leptotica", bogate fosforom, kalijumom i gvožđem, kao i vitaminima C, A i B1. Od posebnog su interesa

među deponovanim semenjem divlji srodnici pšenice – divlji jednozrni pir i Aegilops, kao i seme najukusnijih i najaromatičnijih starih sorti paradajza koje se čuvaju i gaje do danas u Bugarskoj – sorte "Bivolje srce" i "Ideal".

Gde se čuva biljni genetski rezervat planete

Institut za biljne genetičke resurse pri Poljoprivrednoj akademiji je nacionalni koordinator za očuvanje raznovrsnosti gajenih biljaka i njihovih divljih srodnika u okviru Evropskog programa saradnje za biljne genetičke resurse (ECPGR).

Nacionalna banka gena, osnovana 1984. godine uz finansijsku podršku FAO i sa primarnim zadatkom da deluje kao centralni depozitorijum za biljni germplazam u zemlji, nalazi se u prostorijama Instituta. Ona obuhvata lokalne populacije i primitivne sorte, retke i ugrožene vrste bugarske flore, oplemenjivačke sorte i linije različitog geografskog porekla. Danas Nacionalna banka gena obezbeđuje sigurno skladištenje semenskih akcesija preko 600 biljnih vrsta i regulisanu razmenu germplazma unutar međunarodnog sistema banaka gena.

Nacionalna banka gena semena sa novom opremom i inteligentnim informacionim sistemom

Očuvanje jedinstvenih bugarskih akcesija zahteva njihovu duplikaciju u banci gena izvan zemlje. Na osnovu sporazuma potpisanog između Instituta u Sadovu i Ministarstva poljoprivrede i hrane Kraljevine Norveške, pokrenut je postupak duplikacije semenskog germplazma u Globalnom trezoru za semena na arhipelagu Svalbard. Prva pošiljka sa odabranim akcesijama deponovana je u oktobru 2014. godine.

Trezor za semena u Norveškoj čuva uzorke iz celog sveta, što ga čini najraznovrsnijom kolekcijom useva i polisom osiguranja u slučaju drastičnih promena u klimatskoj i fitosanitarnoj sredini i kriznih situacija izazvanih prirodnim katastrofama i kataklizmama.

Foto: Ministarstvo spoljnih poslova